

ondoordachte beslissingen met desastreuze financiële gevolgen (naast uiteraard het enorm verlies aan mensenlevens en een toenemend aantal oorlogsverminkten en zwaargewonden), en hij wenst daarvoor niet langer op te draaien. In de “pubs” wordt er hierover tussen pot en pint fel gediscuteerd, met als resultaat dat er op 26 juni een algemene staking uitbarst op al de “yards”.

Om de staking te breken, reageren de werkgevers hierop met een “lock out” op 12 juli, en zij houden dit vol tot 24 juli. De Belgen worden buiten dit sociaal conflict gehouden : zij krijgen te horen dat zij “met verlof zonder loon” zijn, maar anderzijds krijgen zij een soort van “huisarrest”, in die zin dat zij Glasgow niet mogen verlaten, ook al hebben zij na die lange en ijzige winter nu wel eens zin om in de omgeving wat te genieten van de zomerse dagen. Bij de Belgen valt dit vanzelfsprekend niet in goede aarde en zij beginnen de Britse overheid met een scheef oog aan te kijken (“De Belgen worden hier in Glasgow slechter aanzien of een Duitschman”).

Gepaaid door vage beloften gaan de arbeiders op 25 juli weer aan het werk, doch wanneer blijkt dat er van die beloften niets in huis komt, gaan zij van 7 tot 14 september andermaal in staking, met ditmaal zelfs een eis tot loonsverhoging. Die laatste stakingsperikelen maakt Joseph niet mee omdat hij op 6 september opnieuw uit de circulatie is wegens een werkongeval waarbij een duim en vinger worden verpletterd. Waarschijnlijk als gevolg van dit ongeval worden er daarna tijdens de resterende maanden van 1917 geen aantekeningen meer gemaakt in zijn oorlogsdagboek.

Voor de historicus is het relaas van deze algemene werkstaking uiteraard zeer belangrijk. Berichtgeving hierover werd gecensureerd en de oorlogspropaganda gaf van de vastberadenheid en de eensgezindheid van het Britse volk niet altijd een beeld dat met de werkelijkheid strookte.

Overigens ontstond in alle landen oorlogsmoeheid.

(wordt vervolgd)

DE LOTGEVALLEN VAN NOG ENKELE “REFUGEEES”

Verwijzend naar De Plate, maart 2008, blz. 77: “Oostendse ‘refugee’ tijdens W.O. I” ontvingen wij van mevr. Victoire **Hermans-Ponjaert**, een Plate-lid, volgende aanvulling.

Bovenvermeld artikel eindigt met “Over de inwijking en inburgering in Schotland was tot dusver weinig of niets bekend”.

Ik kan de lezers daarop mededelen dat ook mijn grootouders met hun zes kinderen in 1914 (?) in Glasgow terecht kwamen

Deze familie was samengesteld uit: Frans Lauwereins 1878-1954, Valerie Bauts 1878-1926, Frans Lauwereins 1898-1970, Pierre Lauwereins 1900-1974, Esther Lauwereins 1901-1934, Victoire Lauwereins 1905-1983, Valerie Lauwereins 1907-1967 en Marie-Louise Lauwereins 1909-1994.

Veel bijzonderheden heb ik niet, enkel wat mijn moeder mij daarover verteld heeft en zij was toen nog maar 9 jaar.

Mijn grootvader was visser maar op het ogenblik dat de oorlog uitbrak werkonbekwaam tengevolge van een open beenwonde. Zoals de meeste Oostendse vissers, trok hij met een boot naar Engeland, vergezeld van vrouw en kinderen.

Zij werden daar goed ontvangen, kregen kost en slaapgelegenheid. Op een bepaald moment zaten ze te eten in een grote zaal (in welke stad weet ik niet) toen er gevraagd werd of er families met veel kinderen naar Schotland wilden vertrekken.

Vermits mijn grootvader niet naar zee kon, tengevolge van zijn wonde, heeft hij zijn naam opgegeven.

De familie werd op de trein gezet(waar? wanneer?) en afgehaald in Glasgow.

Samen met nog een gezin uit Zemst, werden ze naar een groot gebouw gebracht. Op de bovenste verdieping van het gebouw (de zolder) waren 2 appartementjes gemaakt; Dat grote gebouw was het slachthuis van Glasgow.

Mijn groot ouders en hun kinderen hebben daar heel de rest van de oorlog doorgebracht en de werklieden van het slachthuis stonden elke week een deeltje van hun loon af om die twee families te onderhouden.

De twee oudste zonen (mijn ooms), die toen respectievelijk 16 en 14 jaar waren, konden in het slachthuis werken. De vier dochters (12, 9, 7 en 5 jaar) gingen naar school bij Belgische nonnetjes die daar ook terecht gekomen waren en een meisjesschool hadden opgestart.

Toen mijn oudste oom 17 of 18 jaar werd, moest hij naar het leger. Hij werd ingezet bij het Belgisch Leger in West-Vlaanderen, waar hij, in 1918, het grote offensief heeft meegemaakt.

Mijn moeder was altijd vol lof over het verblijf in Glasgow: hoe goed ze het hadden en hoe vriendelijk iedereen was.

* * *

Ik weet dat er ook een neef van mijn grootvader (Prosper Laneres, een wees) naar Glasgow gegaan is (Hoe, wanneer?). Hij was ook visser en is daar in een fabriek of op de scheepswerven gaan werken.

Hij is er getrouwd met een Ierse, die daar ook werk gezocht had, en is steeds in Glasgow blijven wonen.

Na de oorlog 1940-1945 is hij een paar keer bij ons thuis komen logeren om mijn grootvader en de rest van zijn familie terug te zien.